

Asia: VN/3071/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisen hallinnon automaattista päätöksentekoa koskevaksi lainsäädännöksi

Esitysluonnoksen kokonaisuutta koskevat kysymykset

Yleiset huomiot automaattista päätöksentekoa koskevasta sääntelykokonaisuudesta

Lausuttavana olevassa esityksessä ehdotetaan automaattista päätöksentekoa koskevia lisäyksiä hallintolakiin. Hallintolakia ei sovelleta ulosottoon, eikä esityksellä tältä osin nähdä vaikutusta Ulosottolaitoksen toimintaan. Hallitusohjelman tavoitteena on edistää hallinnon ja yhteiskunnan digitalisaatiota, ja virastoissa on käynnissä tätä tukevia hankkeita. Toimintojen automatisointi edellyttää vastinparikseen sääntelyä. Hallintolakiin ehdotetut lisäykset täyttävät tätä sääntelyn tarvetta ja voivat osaltaan myös edistää automaation käyttöönottoa.

Tiedonhallintalakiin ehdotetut muutokset koskien asiarekisteriin rekisteröitäviä tietoja sekä häiriötilanteista tiedottamista ja varautumista vaikuttavat ulosottoon. Esitys asiarekisterin vaatimusten lisäämisestä aiheuttaisi kustannuksia, koska muutoksia jouduttaisiin tekemään ulosotossa käytössä olevaan tiedonhallintalain mukaiseen asiarekisteriin (Hilda). Häiriötilanteista tiedottamista ja varautumista koskevat esitys on aiheellinen ja perusteltu.

Huomiot ehdotetun sääntelyn suhteesta hallinnon lainalaisuuteen, hyvään hallintoon ja avoimuuteen sekä virkavastuuseen

Ei lausuttavaa.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Miten arvioitte ehdotuksen ja siihen sisältyvien vaatimusten vaikuttavan päätöksenteon automatisoinnin kehittämiseen ja käyttöönottoon tulevaisuudessa? Mitä hyötyjä ja mitä haittoja ehdotuksella olisi tulevan kehittämisen ja automaation hyödyntämisen osalta?
- Onko ehdotetuilla muutoksilla vaikutuksia, joita esityksessä ei ole tunnustettu ja jotka eivät liity jäljempänä esitettyihin kysymyksiin?

Ehdotukset voimaan tullessaan toisivat ennakoitavuutta siihen, miten automaattista päätöksentekoa voidaan hyödyntää.

Laki hallintolain muuttamisesta

Yleiset huomiot hallintolain 8 b luvusta

Ei lausuttavaa.

Huomiot automaattisen ratkaisemisen määritelmästä (53 e §:n 1 momentti)

Määritelmä vaikuttaa selkeältä.

Huomiot automaattisesti ratkaistavien asioiden käyttöalasta ja rajauksesta (53 e §:n 2-4 momentti)

Ei huomautettavaa.

Huomiot automaattisen ratkaisemisen oikeussuojaedellytyksestä (53 f §)

Ei huomautettavaa.

Huomiot automaattisesta ratkaisemisesta ilmoittamisesta (53 g §)

Ei huomautettavaa.

Muut hallintolakia koskevat huomiot

Ei lausuttavaa.

Laki tiedonhallintalain muuttamisesta

Yleiset huomiot tiedonhallintalain 6 a luvusta

Ei lausuttavaa.

Yleiset huomiot tiedonhallintalain 13 a §:stä

Esitys on perusteltu.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Jos organisaatiollanne on jo käytössä automatisoituja päätöksentekoprosesseja: Onko ehdotuksen vaikutukset olemassa oleviin automatisoituihin päätöksentekoprosesseihin arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

- Jos organisaatiollanne on jo käytössä automatisoituja päätöksentekoprosesseja: Jos käytössä olevasta automaattisesta päätöksenteosta jouduttaisiin luopumaan, millaisia resursseja nykyisten käsittelyvolyymien ja -aikojen säilyttäminen ilman automatisointia edellyttäisi?

- Onko tiedonhallintalakiin ehdotetun 13 a §:n vaikutukset arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

Ei lausuttavaa.

Laki digipalvelulain muuttamisesta

Yleiset huomiot digipalvelulain 6 a §:stä

Ei lausuttavaa.

Kysymykset vaikutusarvioinnista

- Onko digipalvelulakiin ehdotetun 6 a §:n vaikutukset arvioitu osaltanne riittävästi? Puuttuuko arvioinnista joitain keskeisiä näkökulmia? Onko muutoksen edellyttämät resurssitarpeet arvioitu oikeasuuntaisesti?

- Miten arvioitte digipalvelulakiin ehdotetun 6 a §:n ja siihen sisältyvien vaatimusten vaikuttavan palveluautomaation kehittämiseen ja käyttöönottoon tulevaisuudessa? Mitä hyötyjä ja mitä haittoja ehdotuksella olisi tulevan kehittämisen osalta?

Ei lausuttavaa.

Laki rikosasioiden tietosuojalain muuttamisesta

Huomiot 13 §:ään ehdotettavasta muutoksesta

Ei lausuttavaa.

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Huomiot ehdotetusta voimaantulosta sekä siirtymäsäännöksistä

Ei lausuttavaa.

Toukola Juhani
Ulosottolaitos

Tammenkoski Riina
Ulosottolaitos